

ničima stane porodica Horvatâ (iz vukovske županije), poimence braća Pavao biskup zagrebački, Ivaniš još nedavno mačvanski ban i Ladislav.¹ Njima se pridružiše i mnogi ugarski velikaši, a među njima dvorski sudac Nikola Széchy, nekoć ban hrvatski, i dvorski blagajnik Nikola Zambó. Kad je dvor saznao za „ligu“ nezadovoljnih slavonskih i ugarskih velikaša, posegne u prvi kraj na prijedlog palatina Nikole Gorjanskoga za izmirenjem, koje bi uistinu utanačeno u maju 1385. u Požegi. Ali kad se nezadovoljnici uvjeriše o neiskrenosti kraljice Jelisavete i palatina, odluče potražiti sebi i državi vladara u napuljskom kralju Karlu Dračkomu, tada jedinom muškom punoljetnom članu dinastije anžuvinske, koji je poznao zakone i uredbe Ugarske i Hrvatske. Baš u taj čas provali vjerenik kraljice Marije Luksenburgovac Žigmund oružanom rukom u Ugarsku i prisili dvor, da ga vjenča s Marijom, a onda se opet povrati u Češku. Međutim je biskup Pavao Horvat pošao u Napulj i pozvao Karla Dračkoga u Ugarsku i Hrvatsku, da tude preuzme vladanje. Karlo se odazva pozivu i kad ga je sabor u Budimu izabrao za kralja, a Marija se odrekla krune, bude na staru godinu 1385. okrunjen u Stolnom Biogradu ugarsko-hrvatskim kraljem kao Karlo II.

Karlo II. (1385—1386) i **Marija** (1386—1395). Karlo II. vladao je samo malo dana, jer ga u februaru 1386. dadoše kraljica Jelisaveta i Nikola Gorjanski, koji bješe skinut s palatinske časti, mučke i izdajnički pogubiti od ugarskoga velikaša Blaža Forgača u jednoj sobi u budimskom dvoru, kuda ga pozvaše tobože na dogovor. Sada postade opet vladarom **Marija** (1386—1395), a braća Horvati i njihovi privrženici združe se s Ivanom Paližnom i Stjepanom Tvrtkom te začnu građanski rat proglašivši kraljem malodobnoga sina Karlova **Ladislava Napuljskoga** (1386—1409). U takim prilikama pođu obje kraljice s palatinom Nikolom Gorjanskim, koji se dašto vratio na svoje mjesto, Blažom Forgačem i drugim nekim odličnicima na jug, da posjete palatina u njegovu gradu Gorjanu; ali rano jutrom 25. jula 1386., kad već ostaviše susjedno Đakovo, napadnu ih braća Horvati sa četom oružanih ljudi na otvorenoj cesti. U žestokom sukobu biše pogubljeni palatin Nikola Gorjanski, ubojica Karla II. Blaž Forgač i još neki drugi, dok obje kraljice proglasiše nezadovoljnici

¹ Ova je porodica bila podrijetlom iz Ugarske, a od plemena Banča; Horvati prozvali su se po gradu Horvatu, koji je nekoć stajao blizu današnjih Mikanovaca (nedaleko od Vinkovaca).